

TRASE FOR GRENLANDSBANEN VED KRYSSING AV SKIENSELVA

KVU Grenlandsbanen

Det har lenge vært arbeidet med tanken om å knytte Vestfoldbanen og Sørlandsbanen sammen og benytte Vestfoldbanen som første del av Sørlandsbanen. En av utfordringene har vært å finne en optimal trase for kryssing av Skienselva dersom den skal krysse i bybåndet mellom Skien og Porsgrunn, som er et område under sterkt utbyggingspress.

Tidligere trasealternativ, med kryssing av elva omtrent i grensen mellom Skien og Porsgrunn, er blitt forlatt, bl.a. fordi dette alternativet ville innebære kryssing i bro som må kunne åpnes for båttrafikk, noe som ikke anses å være forenlig med moderne jernbanedrift.

Januar 2015 satte Jernbaneverket i gang arbeid med konseptvalgutredning for vurdering av sammenkobling av Vestfoldbanen og Sørlandsbanen (KVU Grenlandsbanen). Utredningen ble lagt ut til offentlig ettersyn juli 2016, med uttalefrist 31. oktober 2016.

Anbefalt konsept innebærer en trase med kryssing av Skienselva like sør for Menstadbrua, med høy bru. Brua forutsettes å ha samme fri seilingshøyde som Menstadbrua: kote 27. Skien kommune avga uttalelse til utredningen i bystyresak 178/16.

NTP 2018-29

KVU Grenlandsbanen la grunnlaget for vurdering av utbyggingsprosjektet i NTP 2018-29. Prosjektet er gitt omtale i NTP, og det er satt av 1,5 mrd. til planlegging og forberedelse til byggestart i siste del av planperioden.

Kommuneplanens arealdel – Skien kommune

I forbindelse med revisjon av kommuneplanens arealdel i Skien ble denne traseen lagt inn med et båndlagt område i bredde 100 m på hver side av traseen. Tidligere avsatt trase ble tatt ut av planen. Revidert arealdel ble vedtatt i bystyret 23.04.2015. Båndleggingen er tidsbegrenset til 4 år, jfr. plan- og bygningslovens § 11-8, pkt. d, men kan etter søknad til departementet forlenges med 4 år. Båndleggingen går dermed ut i april 2019 dersom det ikke blir søkt om forlengelse. Del av traseen er vist i fig. 1 nedenfor.

Reguleringsplan for Nenseth gård

I 2012 ble det varslet oppstart av reguleringsplan for Nenseth gård. Planområdet ligger like sør for Menstadbrua, på vestsiden av elva, mellom Porsgrunnsvegen og elva. Reguleringsforslaget ble lagt ut til offentlig ettersyn i juni 2013. Planforslaget inneholdt bl.a. boliger i nordre del, i samsvar med gjeldende kommuneplan. Etter hvert som det ble klart at det samme området ville være aktuelt som trase for Grenlandsbanen, mente kommunen at området ikke lenger ville være aktuelt som boligområde, men siden den aktuelle traseen for Grenlandsbanen ville innebære høy bru, kunne det aksepteres næringsbebyggelse opp til kote 25 (som er ca. 10 m over eksisterende terreng).

Jernbaneverket uttalte seg til planforslaget, og viste til KVU Grenlandsbanen som var under utarbeidelse. De hadde for øvrig ingen merknader til forslaget.

Planen ble vedtatt av bystyret 10.12.2015 med bl.a. følgende rekkefølgekrav: «Område N kan ikke bygges ut før KVU for Grenlandsbanen er godkjent.» Dersom det ikke er aktuelt å bygge jernbane i denne traseen, mener kommunen at dette området egner seg bedre til boligbebyggelse enn næringsbebyggelse. Den aktuelle delen av reguleringsplanen er vist i fig. 2 nedenfor.

Status for KVU Grenlandsbanen

KVU Grenlandsbanen er fortsatt ikke behandlet av regjeringen. Dette vil kunne få konsekvenser for utbygging i den anbefalte traseen:

- Båndleggingen i kommuneplanens arealdel går ut – idet verken kommunen, Jernbanedirektoratet eller Bane Nor har grunnlag for å søke om forlengelse av båndleggingen.
- Det vil bli aktuelt å vurdere å gi dispensasjon fra nevnte rekkefølgekrav i reguleringsplanen for Nenseth gård, evt. vurdere om området heller bør bygges ut med boliger.

På denne bakgrunn har kommunen behov for at KVU Grenlandsbanen blir behandlet i regjeringen, slik at vi har beslutningsgrunnlag for om det skal tas initiativ for å sikre at den aktuelle traseen ikke blir bygd igjen. Gjenbygging av traseen vil virke fordyrende dersom jernbaneprosjektet en gang likevel skal gjennomføres.

